

Tume 60 vuotta

Kuusi vuosikymmentä maatalouskonevalmistusta

Tume-Agri Oy on yksi Suomen vanhimista maatalouskonepajoista, viime kuussa tuli 60 vuotta täyteen. Vuosien varrella on tehty muutakin kuin maatalouskoneita ja toimintaa on harjoitettu kolmen omistajan alaisuudessa.

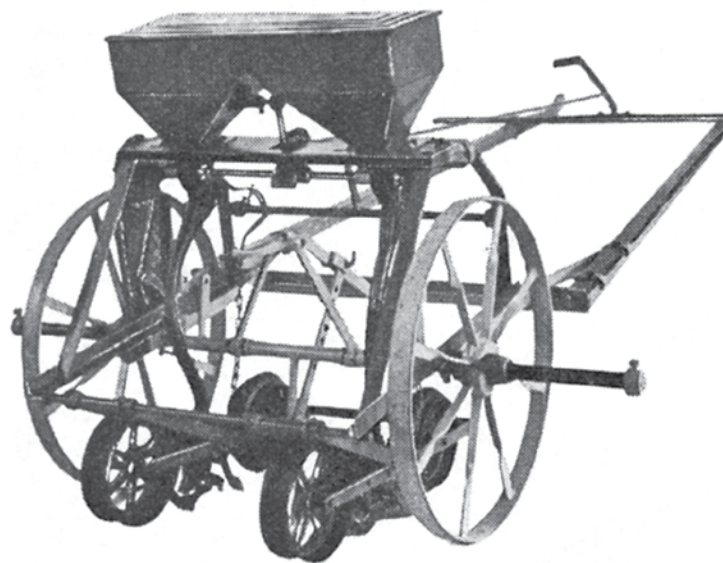
■ Heikki Härkönen

Turengin sokeritehdas valmistui vuonna 1947. Seuraavana vuonna tapahtuneen koekäytön jälkeen tehdas oli valmis tyydyttämään pula-ajasta kärsivän kansan makean himoa. Tehtaan rakennuksen yhteydessä valmistui myös konepaja, jonka tehtävä oli valmistaa tehtaalla tarvittavia laitteistoja. Tässä oli Tume-tehtaan synty.

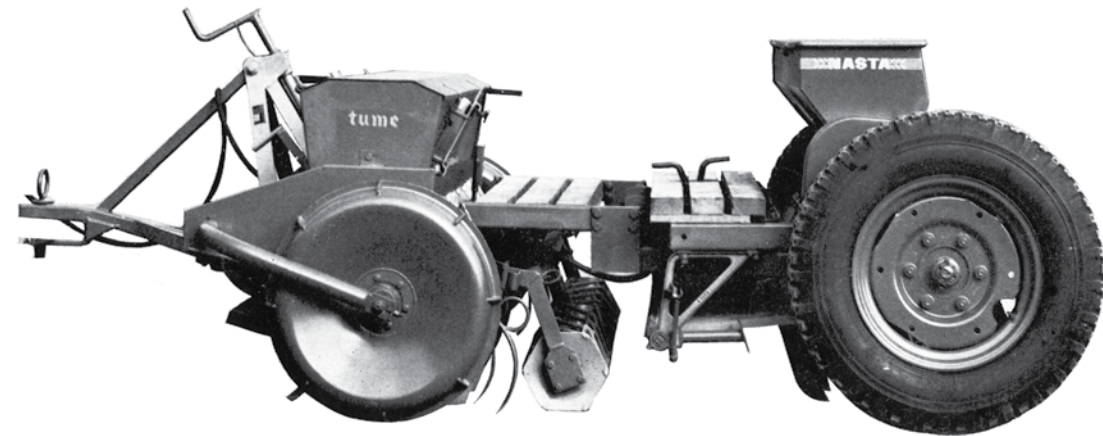
Työkaluja juurikkaan tuottajille
Tehtaan valmistumisen jälkeen ilmeni, että myös juurikkaan viljelijät tarvitsevat tuotantokaluja ja sokeritehtaan henkilökunta kaipa-
paa töitä tehtaan käyntikauden ulkopuolella. Tarpeet yhdistettiin ja pajalla alettiin valmistaa jurtin viljelyssä tarvittavia kuokkia, nostohaarukoita, listinveitsiä ja hevosvetoisia kaksirivisiä kylvökoneita ja haroja. Välineet asettuvat oikeaan mittakaavaan, kun muistetaan, että sotien jälkeinen maatalous oli edelleen ihmistyövaltaista ja juurikkaan keskimääräinen viljelyala puoli hehtaaria. Konepajan tuotteet tunnettiin alkuvaiheessa TurSo-nimellä.

Traktoreiden yleistyessä 50-luvulla valmistusohjelmaan tulivat juurikasmaiden muokkaukseen sopivat, traktorivetoiset lata-äkeet ja harat. Vuosikymmenen lopulla aloitettiin kylvökokeet traktoriharan runkoon kiinnitetyillä kylvöyksiköillä ja niistä kehitetyt en-

➔ Hevosvetoinen juurikkaan-kylvökone oli Turengin Sokeritehtaan konepajan ensimmäisiä tuotteita.

➔ Kylvölannoittimet ovat nykyisen Tume-Agrin päätuote. Nova Combi soveltuu muokatun maan kylvön lisäksi suorakylvöön.

➔ Tumen ensimmäinen kylvölannoitin oli rivilannoittimen ja kylvökoneen yhdistelmä.

simmäiset tarkkuuskylvöyksiköt tuotiin markkinoille vuonna 1963.

80-luvulle tultaessa sokerijuurikkaan viljely alkoi vähetä Pohjoismaissa. Tämän seurauksena nostokoneiden valmistuksesta luovuttiin ja tarkkuuskylvölannoitinyhdistelmiä valmistetaan nyt ainoastaan vientiin.

50- ja 60-luvuilla jurttikoneiden ja muun maatalouskaluston rinnalla valmistettiin lisäksi muun muassa lumiauroja, paperikoneita, korppujen sokerointikoneita, tietamppareita ja pieniä ratapihavetureita. Tuotevalikoima oli suurimmillaan vuonna 1968, jolloin myyntiluettelosta löytyi 96 konetta/työvälinettä.

Tume-tuotenimi otettiin käyttöön 60-luvun alussa. Konepajan uudet tuotantotilat valmistuivat nykyiselle paikalle vuonna 1962. Aluksi lattiapinta-ala oli noin puoli hehtaaria ja nykyiseen 1,2 hehtaariin päästiin 1970-luvun alussa.

Perusta kylvölannoituksessa

Sijoituslannoituksen edut keksittiin 1960-luvun alkupuoliskolla. Tumella oltiin ajan hermolla, yhdessä Vakolan kanssa kehitetyssä Tume-lannoitusäkeessä yhdistyivät rivilannoitus ja lata-äkeen muokkausominaisuudet. Sijoitus-

lannoituksen luonnollinen jatku-
mo oli kylvölannoitus, Tume-kylvölannoittimen prototyyppi valmistui vuonna 1968.

1970-luvulla tehtaan tuotanto painottui entistä selvemmin maatalouskoneiden suuntaan. Sokerijuurikaskoneiden rinnalla kylvölannoittimet saivat entistä suuremman painoarvon. Myös aina kuluvan vuosikymmen alkupuolelle jatkunut S-piikkiäestuotanto aloitettiin.

Vientitoiminta saatiin myös vauhtiin, 70-luvun alkupuolella ensimmäiset vientimaat olivat Norja ja Ruotsi ja loppupuolella markkinoita löytyi myös Saudi-Arabiasta ja Japanista.

1980-luvulla tehtaan konekantaan panostettiin vahvasti. Käyttöön tuli numeerisesti ohjattuja työstökoneita ja hitsausrobotteja. Tuotannon tehostaminen ja kysynnän pienentyminen johtivat valitettavasti työntekijämäärän puolittumiseen.

1988 esitelty Jyräkombi-kylvölannoitin avasi markkinat takapyöräkoneille. Jyräkombi on edelleen yksi Tumen päätuotteista ja siinä käyttöön otettua jyrä/kannatuspyöräideaa on hyödynnetty menestyksellä myös tuoreimmissa kylvölannoitinmalleissa.

➔ Hankmo-lapiorullaäes on ollut sarjavalmistuksessa vuodesta 1911 lähtien. Äkeitä on tehty jo noin puoli miljoonaa kappaletta. Edelleen Tume-Agrin valmistuksessa oleva Hankmo-mallisto on jäänyt hyvistä muokkausominaisuuksistaan huolimatta "muodikkaampien" kevyt-muokkausvälineiden varjoon.

Suomen Sokeri halusi 80-luvun puolivälissä keskittyä sokeriin ja myi konepajatoiminnot Nokka Koneet Oy:lle vuonna -86, tästä eteenpäin konepaja tunnettiin nimellä Nokka-Tume Oy.

Lama ja EU

Tume selvisi yllättävän pienen vaurioin 1990-luvun alun lamasta ja Suomen liittymisestä EU:hun. Viljelijät tekivät tiukasta tilanteesta huolimatta konekantaan ylläpitäviä investointeja. Kasvavan tilakoon myötä tuotekehitystä suunnattiin entistä kestävämpiin ja luotettavampiin tuotteisiin.

Vuonna 1991 Tumen tuotevalikoima sai arvokkaan lisän, kun Nokka Koneelle Wärtsilän maatalouskonevalmistuksen oston myötä vuonna 1985 siirtynyt perinteikkäiden Hankmo-lapiorulla-äkeiden valmistus siirrettiin Turenkiin. Hankmosta alettiin ajankohtaan sopivasti jalostaa kevennettyyn muokkaukseen soveltuva yleisästä.

1990-luvulla Tumen vientiin menevät kylvölannoittimet jaettiin kolmeen linjaan. Hinattavaa mekaanista HKK-suorakylvökoneetta vietiin sekä Saksaan että Ranskaan. Pneumaattisia Maximastereita ja Airmastereita meni eniten Ruotsiin, Saksaan ja Tshekkiiin. Baltian maita varten kehitettiin aiemmista konemalleista suurille pinta-aloille sopivia Baltic-versioita.

1990-luvun lopulla markkinoille ilmaantuivat ensimmäiset täsmäviljelylaitteiden kaupalliset sovellutukset. Myös yksinkertaisempi perus-kylvöhallintaelektroniikka alkoi yleistyä.

Tume tänään

Yrityksen toimiva johto osti Tume-Agrin osakekannan Nokka Yhtiöiltä kaksi vuotta sitten. Yri-

OPI ECO-AIKAAN

ECOPOWERIN KANSSA SÄÄSTÄT RAHAA JA LUONTOA

On keväinen aamu ja on aika startata uuteen kylvöpäivään yhdessä Valtran EcoPower-mallin kanssa. Traktori on illalla valmiiksi tankattu ja edessä on pitkä, mutta kuitenkin rentouttava ja mielenkiintoinen työpäivä uudessa traktorissa. Traktori käyntiin ja nokka kohti 20 km päässä sijaitsevaa 15 ha peltolohkoa. Matkan aikana on mukava istua Valtran uudessa, hiljaisessa ohjaamossa kuunnellen aamu-uutisia. Matka taittuu nopeasti 50 km/h matkanopeudella, kiitos uuden EcoPower-mallin mukana tuoman Power-ominaisuuden. Myös lisäteho-ominaisuus antaa mukavaa lisäpotkua tielle. Matka tuntuu jotenkin lyhyemmältä kuin ennen ja mäet loivemmilta. Voimaa ja vääntöä on uskomattoman paljon.

Tuttu peltolohko aukeaa edessä, on aika aloittaa päivän urakat. Nappi sivupaneelistä Eco -asentoon ja pyydetään traktoria vaihtamaan voimanlähteen luonnetta. Teho ja vääntökäyrät muuttuvat peltolohoon sopivaksi. Pitkä päivä on edessä. Työnteon mukavuus on korvissa hivelevän hiljasta, moottori vääntää ja vetää voimakkaasti jo 1200 r/min ylöspäin. Sopiva nopeus löytyy 1400 kierroksen kohdalla. Laitetaan se muistiin vakiona olevaan vakionopeudensäätimeen. Miksi turhaa huudattamaan tätä moottoria kun polttoainekin on nykyään niin arvokasta? Hiljaisuuden ääni on korvia hivelevää.

Ilta alkaa hämärtämään ja lohko on saatava kylvettyä. Pitkä työpäivä tuntui jotenkin lyhyemmältä kuin ennen. Uusi kasvukausi pääsee vauhtiin. Tältä lohkolta on lupa odottaa hyvää satoa. Päivän kylvöt on sujuneet mukavasti ja olo on pitkästä työpäivästä huolimatta pirteä. Työpäivä Valtran EcoPowerissa on ollut hiljaisen mukava. Polttoainettakin riittää vielä huomisellessa, siitä piti huolen uusi ajotapa, jonka EcoPower mahdollisti. Ei se niin vaikeaa ollut ajotottumusta muuttaa, vaikka sitä vähän epäiliin. Kulutus työsaavutukseen nähden on mukavan alhainen.

Kahdenkymmenen kilometrin matka kohti kotia alkaa. Nappi sivupaneelistä Power-asentoon ja matka sujuu nopeasti. Saurna odottaa. Huomenna on uusi työpäivä.

VALTRA

Power Partner

YKSI TAPA NÄKYÄ.

PAREMPI TAPA.

ON OLEMASSA MONTA TAPAA EROTTAUTUA JOUKOSTA.
Osa parempia, helpompia ja suositeltavampia kuin toiset.

Sen ei tarvitse olla vaikeampaa kuin pukeutua erittäin miellyttävään, tuulen- ja vedenpitävään L.Brador softshell takkiin. Tiedämme, että sinut huomataan. Lisäksi näytät hyvältä, samaa ei voi sanoa kaikista.

LOOK GOOD 'CAUSE
YOU WILL BE SEEN

L.Brador
WORKWEAR
DESIGNED TO WORK

NRO 13 3. 10. 2008 **koneviesti**

↑ Tume-Agrin yhtiökokous on helppo järjestää. Omistajat mahtuvat helposti samaan kuvaan. Markkinointipäällikkö Heikki Sola (vas.), toimitusjohtaja Eero Tommila ja hallituksen puheenjohtaja Timo Suni.

tyksen hallituksen puheenjohtajana toimii **Timo Suni**, toimitusjohtajana **Eero Tommila** ja kolmantena omistajana on markkinointipäällikkö **Heikki Sola**.

Yrityksen vakituinen henkilöstö on tällä hetkellä 55 työntekijää ja 15 toimihenkilöä. Kausityövoiman vahvuus on 10 henkeä. Ulkoistetut koneistus- ja maalaamotoinnot työllistävät keskimäärin myös 10 henkilöä.

Kesäkuussa päättyneen tilikauden liikevaihto oli 12,1 milj. euroa, kasvua edelliseen kauteen 17 prosenttia. Viime kuussa vahvistettu tilinpäätös osoitti yli viiden prosentin tulosta verojen jälkeen.

Kuluvalla vuosikymmenellä Tume-Agrin tuotanto on vakiintunut Agri- ja perävaunulinjoihin.

Agrilijan kylvökoneet ja -lannoittimet tuovat 80 prosentin osuuden liikevaihdosta ja kevenetyn muokkauksen välineet kym-

menen prosenttia. Kylvöpuolella on tarjolla vaihtoehtoja välille perinteinen-suorakylvö.

Kymmenksen osuudella liikevaihdosta vastaavan perävaunulinjan tuotanto viedään Norjaan. Valmistusohjelma kostuu 4–14-tonnisista perusvaunuista. Tällä hetkellä vuosivalmistus on 200 vaunun luokkaa, norjalainen maahantuoja kaavailee vuosimenekin nosta noin 400 vaunuun.

Tume-Agrin liikevaihdosta viennin osuus on vuodesta riippuen 50–70 prosenttia. Päävientikohteet ovat Pohjoismaat, Baltian maat, Keski- ja Itä-Eurooppa, Venäjä, IVY-maat, Saudi-Arabia ja Japani. Viimeksi kuluneen vuoden aikana vientimaita oli yhteensä 24.

Maatalouskoneiden kysynnän kasvu on pantu merkille myös Tume-Agrilla.

VARMISTA ENNAKKOVARAAJAN ETU – TOIMI HETI!

Sampo-Rosenlew leikkuupuimureiden myynti puintikaudelle 2009 on alkanut.

- Selkeä ja tehokas puintikoneisto.
- Kotimaisiin sadonkorjuuolosuhteisiin suunniteltu mallisto.
- Varusteet räätälöidään alusta loppuun asiakkaan tarpeen mukaan.
- Markkinoiden paras puhdistettavuus.
- Laaja huoltoverkosto ja varaosat aina lähellä.
- Syksyllä 2008 toimitetuista leikkuupuimureista useampi kuin joka toinen oli Sampo-Rosenlew.

Agrimarket Konekeskukset

HYVINKÄÄ Peltokuumolantie 4 puh. 010 76 83420, **KOKKOLA** Prismantie 1 puh. 010 76 84700, **KOUVOLA** Kaitilankatu 5-7 puh. 010 76 83400, **KUOPIO** Takojantie 3 puh. 010 76 84120, **OULU** Lumijointie 8 puh. 010 76 84910, **SEINÄJOKI** Latvalantie 4 puh. 010 76 83470, **TAMPERE** Nuutisrunkatu 35 puh. 010 76 83180, **TURKU** Jonkankatu 3 puh. 010 76 83550

AGRI MARKET

www.agrimarket.fi

sampo
ROSENLEW